

EFFEKTRAPPORT 2021

AVGRÄNSNINGAR

ORGANISATION

Eskilstuna Stadsmission är en av tio stadsmissioner i Sverige som ingår i Riksföreningen Sveriges Stadsmissioner. Vi är en allmännyttig och ideell förening som driver professionellt socialt arbete i Eskilstuna. Genom att bygga lokala nätverk med det offentliga, medlemsförsamlingar, civilsamhället, näringslivet och enskilda privatpersoner skapar vi gemensamma lösningar för sociala utmaningar.

Vi driver social hjälpverksamhet utifrån en kristen och diakonal grundsyn bland ensamma och utslagna, för äldre och sjuka samt verkar för barns och ungdomars vård, utbildning och fostran.

Våra verksamheter i Eskilstuna:

- Dagverksamheten
- Härbärgen
- Matlaget
- Ungdomsguide – avslutades under 2021
- Crossroads – avslutades under 2021
- Personligt ombud
- Bostad först

Sedan 2020 driver vi även Dagverksamheten, Härbärgen och Matlaget i Nyköping.

AVGRÄNSNINGAR

Inga avgränsningar görs i rapporten.

TIDSPERIOD

2021-01-01 till 2021-12-31.

FÖRÄNDRINGSTEORI

PROBLEM OCH MÅLGRUPP

De människor som vi möter befinner sig i olika former av utsatthet. De lever i hemlöshet, långvarig arbetslöshet, beroendeproblematik, ekonomisk utsatthet, ensamhet, psykisk ohälsa eller annat socialt utanförskap. Vårt uppdrag som stadsmission är att se, lindra och stötta individer till att förändra sin livssituation.

Människorna som vänder sig till oss är många gånger personer som av olika anledningar hamnat utanför samhällets skyddsnet. Den här gruppen lider av en komplex problematik, ofta missbruk i kombination med psykisk ohälsa, som är svårt att erbjuda insatser för en långsiktig och hållbar boendelösning.

Vi måste ständigt utveckla våra verksamheter i takt med den övriga samhällsutvecklingen. Precis som föregående år ser vi hur pandemin har lett till att utsattheten ökat bland dem som redan befinner sig i någon form av utsatthet. Trycket i samtliga verksamheter har fortsatt att öka samtidigt som restriktionerna och smittspridningen begränsat vår möjlighet att möta vår målgrupp.

RESURSER

Finansiering

De verksamheter som finns inom Eskilstuna Stadsmission finansieras av ett årligt grundbidrag (2022–2024), varav hälften kommer ifrån vår huvudman Svenska kyrkan/Eskilstuna pastorat och andra hälften kommer från Eskilstuna kommun. Detta grundbidrag ges för att vi ska erbjuda stadsmissionär basverksamhet i Eskilstuna för människor i hemlöshet, med samsjuklighetsproblematik och utsatta människor som vistas i Eskilstuna men ej omfattas av det svenska välfärdssystemet.

Övrig finansiering är bidrag och insamlade medel från näringslivet och privatpersoner.

Medarbetare

Eskilstuna Stadsmission leds av en styrelse som består av nio personer. För närvarande finns det två insamlingskommittéer som är beslutat av styrelsen. Insamlingskommittéerna har en tydlig uppdragsbeskrivning att samla in pengar till organisationen och att arbeta långsiktigt för att involvera näringslivet och olika samarbetspartner.

Antalet anställda var under 2021 totalt 23 personer, varav fyra personer, inklusive direktor, arbetade med strategisk utveckling och administrativa frågor inom kommunikation, insamling, verksamhetsutveckling och övergripande ansvar för våra verksamheter.

Under 2021 har vi haft mellan 7–10 aktiva volontärer i våra verksamheter. Det sammanlagda värdet av volontärer som kompletterar bemanningen i våra sociala verksamheter motsvarar ungefär 250 000 kronor per år.

Övriga resurser

En del resurser är resultat av goda företagssamarbeten, så som funktionellt matsvinn från livsmedelsbutiker. Vi är även sponsrade med en skåpbil, en lastbil för hämtning av mat hos butikerna samt en bil för fältarbete.

Rapportera resurser

Totala verksamhetskostnader för 2021 var 22,4 miljoner kr.

AKTIVITETER, EFFEKTER OCH PRESTATIONER

DAGVERKSAMHETEN

2019 startade vi Dagverksamheten, en öppen och central mötesplats för människor i hemlöshet, långvarig arbetslöshet, beroendeproblematik, ensamhet, psykisk ohälsa eller annat socialt utanförskap. Här formas innehållet utifrån de behov och det stöd som utsatta målgrupper själva ger uttryck för. Dagverksamheten ligger i direkt anslutning till Härbärgen och vårt Personliga ombud och drivs i samverkan med Eskilstuna kommun genom ett så kallat IOP (idéburet offentligt partnerskap).

De **effekter** som verksamheten syftar att uppnå för målgruppen är:

- Ökad delaktighet i samhället
- Ökad egenmakt
- Känsla av mening och sammanhang
- Förbättrad fysisk och psykisk hälsa
- Minskat utanförskap

Prestation

Dagverksamheten har öppet alla helgfria vardagar kl 8-16 och är bemannat med två medarbetare. Verksamheten finns i direkt anslutning till Härbärgen och stadsmissionens personliga ombud. Personalen erbjuder en välkomnande gemenskap, stöd och hjälp med akuta basbehov, stöd och lotsning vidare utifrån behov, allt efter målgruppens önskemål. I verksamheten erbjuds målgruppen grötfrukost och kaffe utan kostnad samt möjlighet att köpa sopplunch och smörgåsar till självkostnadspris.

De restriktioner som inleddes under pandemins början fortsatte under 2021. Utifrån begränsat antal (max 8 st/tillfälle) i dagverksamheten blev personalen tvungna att neka besökare. Antalet volontärer och personer i samhällstjänst var fortsatt låga på grund av detta.

Vi fortsatte med fältarbete för att nå ut till de deltagare som vi inte kunde möta i verksamheten. Medarbetare packade ryggsäckar med kaffe och förnödenheter och rörde sig i centrum för att erbjuda hjälp och för att dela med oss av information.

Stadsmissionshälsan, i samverkan med Asyl- och migranthälsan, är en del av det stöd och den service som vi erbjuder gästerna på Dagverksamheten. Under normala omständigheter kommer en sjuksköterska varje onsdag för att ta emot drop in-besök men på grund av rådande pandemi har insatsen ställts in.

Dagverksamhetens funktion som öppen mötesplats blev särskilt viktig under 2021. I samarbete med Region Sörmland kunde vi erbjuda samtliga tre doser vaccin till våra besökare i våra dagverksamheter i Eskilstuna och Nyköping. Vaccinationen genomfördes via drop in och krävde alltså ingen tidsbokning.

I slutet av 2021 drabbades vi av smittspridning bland våra medarbetare och tvingades stänga ned Dagverksamheten under en vecka.

HÄRBÄRGET

Med totalt tio sovplatser (åtta för män och två för kvinnor) är stadsmissionens härbärke det enda akutboendet i kommunen för dem som saknar en trygg plats för natten. Här erbjuds en tillfällig sovplats, möjlighet till dusch samt ombyte och tvätt av kläder. På Härbärgen finns inget absolut krav på nykterhet eller drogfrihet, men alla gäster behöver vara självgående och följa överenskomna regler för allas trygghet och säkerhet.

De **effekter** som verksamheten syftar att uppnå för målgruppen är:

- Ökad chans till överlevnad (värme, mat och tillsyn)
- Ökad motivation/ hopp om förändring av livssituation
- Snabbare kontakt med myndigheter för den enskilde
- Ökad känsla av egenmakt
- Delaktighet i en trygg gemenskap (inkluderande)

Prestation

Härbärgets erbjuder en varm sovplats, möjlighet till dusch och tvätt, klädombyte och kvällsmat. Här ska våra gäster kunna känna sig trygga, landa och återhämta sig för att orka ta de nödvändiga steg som krävs för att hitta en hållbar väg ut ur hemlöshet. Halva bemanningen på härbärgets består av volontärer – allt ifrån studenter till pensionärer som ger av sin tid och sitt engagemang genom att hjälpa till att servera middag och erbjuda avkopplande umgänge med sällskapsspel, fika och samtal.

Härbärgets verksamhet och arbetsmetod handlar om att bygga och bibehålla tydliga och stödjande strukturer, förutsägbarhet och respektfullt bemötande för att skapa trygghet och möjlighet till personligt växande för alla.

Det finns från Härbärgets krav för återkommande gäster gällande delaktighet i planering för att få stöd och hjälp vidare ut ur sin akuta hemlöshet, med målet att finna ett mer stadigvarande boende och bättre livskvalitet. Likaså finns det tydliga regler och rutiner för avstängning vid införsel av alkohol/narkotika/vapen, eller förekomst av hot och våld. Regelbundna uppföljningar sker med återkommande nattgäster och stöd erbjuds för att upprätta individuella handlingsplaner med stöd av antingen Personligt Ombud eller personal i den öppna Dagverksamheten.

Under 2021 hade Härbärgets 1 831 övernattningar (av dessa bestod 325 av kvinnor), en ökning mot föregående år men fortfarande färre i jämförelse med år 2019 då Härbärgets hade totalt 1 907 övernattningar. Detta kan delvis bero på pandemin samt den nya satsningen på Bostad först.

I slutet av 2021 drabbades vi av smittspridning bland våra medarbetare och tvingades stänga ned Härbärgets under en vecka.

MATLAGET

Personer som lever i långvarig ekonomisk utsatthet kan ansöka om medlemskap i Matlaget och få hjälp med matstöd under ett år. Matstödet består av funktionellt matsvinn (kort datum, felmärkning, skadade förpackningar) från de nio livsmedelsbutiker som stadsmissionen samarbetar med. Förutom matstöd erbjuder verksamheten andra insatser för att underlätta vardagen för medlemmarna, som exempelvis caféträffar.

De **effekter** som verksamheten syftar att uppnå för målgruppen är:

- Förbättrad ekonomi
- Förbättrat fysiskt mående
- Förbättrat psykiskt mående
- Ökad motivation till förändring av livssituation
- Ökad känsla av egenmakt

Prestation

Matlaget är en verksamhet riktad till personer som lever i långvarig ekonomisk utsatthet. I Matlaget

redistribuerades 80 ton funktionellt matsvinn under 2021, detta delades ut i form av: 14 646 matkassar till medlemshushåll, 199 akutkassar, 225 akutmatlådor och 2 728 kg till förädling i våra andra sociala verksamheter. Antalet hushåll var i slutet av året 114, med över 300 individer där 150 av dem var barn.

Under 2021 har antalet medlemshushåll, likväl som mängden redistribuerat funktionellt matsvinn ökat succesivt. Vid årets slut hade Matlaget 112 medlemshushåll, varav mer än hälften var barnfamiljer.

Via Matlaget får medlemmarna tips hur de kan planera inköp, veckohandla, anpassa inköp efter det som finns i matkassen. Det är ett sätt att jobba motiverande och stödjande för att stärka ekonomisk medvetenhet för att uppnå en mer balanserad vardagsekonomi. Vid såväl ansökan om medlemskap, uppföljande samtal likväl som vid de regelbundna veckohämtningarna av matstöd i Matlaget erbjuds möjligheten att prata om livet i stort och det framkommer ofta många andra behov av stöd och hjälp, förutom ekonomi. I dessa fall hjälper personalen till att lotsa vidare till olika stödinsatser som finns att tillgå, ibland internt via exempelvis Personligt Ombud och ibland externt där kompetens och rätt matchad hjälp finns att tillgå.

På grund av pandemin genomfördes inga aktiviteter, som till exempel caféträffar, simskola eller kollo. Däremot genomfördes ett julbord i samarbete med ett av våra lokala hotell, utdelning av julklappar till barnfamiljer inför jullovet och extra utdelning av julmat.

UNGDOMSGUIDE

Ungdomsguide startade i april 2019 som stadsmissionens första helt gåvofinansierade verksamhet för att stötta ungdomar i utsatthet och utanförskap. Våra ungdomsguider erbjuder hjälp och stöd i den miljö som ungdomarna befinner sig i och bygger relationer utifrån förtroende och tillit för att de ska hitta vägar tillbaka till samhället igen. Målet är att hjälpa ungdomar innan de fastnar i destruktiva mönster, kriminalitet eller socialt utanförskap.

De **effekter** som verksamheten Ungdomsguide syftar att uppnå för målgruppen är:

- Ökad motivation/ hopp om förändring av livssituation
- Förbättrat fysisk och psykiskt mående
- Ökad egenmakt
- Ökad delaktighet i samhället
- Ökad livskvalitet

Prestation

Ungdomsguide jobbar på uppdrag av den enskilde genom att:

- Ge information, råd och stöd
- Stötta i kontakter med skola, föräldrar, myndigheter och övriga sociala nätverk
- Hjälpa till att få insatser samordnade
- Ge stöd för att tillgå utbildning, vård, stöd, service, rehabilitering och sysselsättning
- Erbjuder forum och stöd för att synliggöra den enskildes röst och behov

Ungdomsguide har fortsatt att bearbeta och knyta kontakt med flertalet ungdomar även om pandemin och restriktioner försvårat arbetet. Att upprätta ett formellt uppdrag/ärende med olika tillhörande mål tillsammans med de ungdomar Ungdomsguide möter är ett tålmodsprövande arbete som kräver engagemang och tid. Det är generellt svårare att etablera kontakt med tjejer, de flesta kontakter som har skapats är via skolor.

Vid 2021 års slut avvecklades verksamheten och de pågående uppdragen. Anledningen berodde bland annat på svårigheter att finansiera verksamheten och att flera liknande insatser startades av Eskilstuna kommun.

CROSSROADS OCH PENTRU TINE

Crossroads är en öppen dagverksamhet för utsatta EU-medborgare. Verksamhetens främsta fokus är att möta de basbehov vi ser: dusch, tvätt, klädbyte och erbjuda något varmt att äta. En viktig del är att träna språk för att kunna samtala om och dela information om hur samhället fungerar. Under 2019 kompletterades Crossroads med specialprojektet Pentru Tine.

Pentru Tine är ett tvåårigt projekt som startade 2019 och avslutades under 2021 i samarbete med flera stadsmissioner i Sverige. Projektet är styrt och finansierat av EFS-rådet och riktar sig till icke ekonomiskt aktiva personer som vistas tillfälligt i Sverige, med särskilt fokus på kvinnor, personer med funktionsvariationer och offer för människohandel.

De effekter som verksamheten syftar att uppnå för målgruppen är:

- Ökad chans till överlevnad (värme, mat och omsorg)
- Ökad motivation till förändring av livssituation
- Ökad känsla av egenmakt
- Delaktighet i en trygg gemenskap (inkluderande)

Prestation

I samband med att Pentru Tine avslutades stod verksamheten Crossroads utan finansiering. Samtidigt minskade målgruppen i antal, till stor del på grund av pandemin. Verksamheten stängdes ned och istället inledde vi insatser på plats i Dagverksamheten för att möta den nu minskade målgruppen. Under 2021 har vi mött två individer regelbundet som vi stöttat med tvätt, möjlighet till dusch och annat stöd.

PERSONLIGT OMBUD

Stadsmissionens personliga ombud arbetar tätt med våra verksamheter, i synnerhet Härbärgat, och fokuserar på personer i hemlöshet, som har en psykisk ohälsa och/eller har ett substansberoende. Ett personligt ombud ger stöd i kontakt med olika myndigheter, stöd gällande ekonomi, hjälp att söka bostad samt stöd i kontakt med sjukvården.

De **effekter** som verksamheten Personligt Ombud syftar att uppnå för målgruppen är:

- Ökad motivation/ hopp om förändring av livssituation
- Förbättrat fysisk och psykiskt mående
- Ökad egenmakt
- Ökad delaktighet i samhället
- Ökad livskvalitet

Prestation

Personligt ombud (PO) jobbar enbart på den enskilde individens uppdrag och ska i sitt uppdrag vara aktivt omvärldsbevakande och bära ett tydligt deltagarperspektiv. Via PO:s arbete inkommer många synpunkter och önskemål från våra målgrupper, som vi använder i utvecklingsarbetet av Stadsmissionens

sociala verksamheter. PO har en viktig nätverkande roll, både externt och internt. PO:s nära dialog med våra övriga verksamheter skapar en trygghet för målgruppen och bidrar till ett betydelsefullt mervärde.

PO har under 2020 haft i snitt 18 klienter per månad (varav 3 tjejer) samt ett hundratal kortare råd- och stödkontakter. De övervägande motiven till kontakt med PO under 2021 var behov av att få stöd i kontakt med olika myndigheter, stöd gällande ekonomi, hjälp att söka bostad samt stöd i kontakt med sjukvården.

BOSTAD FÖRST

Verksamheten Bostad först startade hösten 2020 på uppdrag av Eskilstuna kommun. Genom Bostad först får den som lever i hemlöshet möjlighet till en egen bostad. Ett mobilt boendestödsteam erbjuder stöttning utformat efter behov som bygger på att den boende själv är med och skapar sina mål, framtidsplaner och eventuella behandling för missbruk eller psykisk ohälsa. Det ställs inga krav från verksamhetens sida på att personen ska vara fri från alkohol för att behålla hyreskontraktet. Kraven på hyresgästerna inom Bostad först är detsamma som gäller alla andra hyresgäster – att de följer kraven som finns i hyreskontraktet. Modellen bygger på en beprövad metod som redan utgör andra länders strategi för att minska hemlöshet. Verksamheten drivs i samarbete med lokala fastighetsbolag.

Prestation

Under hösten 2020 tillsattes en remissgrupp för att säkerställa lika ingång till Bostad först för alla hyresgäster. Remissgruppen fortsatte enligt upprättad rutin under 2021, och består av samordnare från stadsmissionen, handläggare för IFO och handläggare för EKB.

Vi har ett bestånd med 8 lägenheter. Under året har totalt 9 hyresgäster deltagit i Bostad först. Även om det inte är ett krav har 7 av 9 valt att påbörja någon form av behandling mot missbruk eller annan insats för att förbättra sitt mående och livssituation. Under året har en hyresgäst avslutat sitt kontrakt.

STADSMISSIONEN I NYKÖPING

I början av 2020 startade Eskilstuna Stadsmission upp dagverksamhet och härbärge i Nyköping. Verksamheterna drivs utifrån samma metod och målsättning som motsvarande verksamheter i Eskilstuna. I slutet av 2021 startades även Matlaget, även den med samma metod och målsättning som i Eskilstuna.

Prestation

Under 2020 hade Härbärgets 1 442 övernattningar, varav 62 av dessa individer var kvinnor. Detta är en ökning från 2020 års siffra på 571 övernattningar (då endast 30 var kvinnor). Detta beror på att Stadsmissionen etablerat sig och nått ut till nya deltagare. Matlaget hade vid årets slut 10 medlemshushåll bestående av totalt 12 vuxna och 4 barn, en siffra som förväntas öka kommande år.

Inom Dagverksamheten finns möjlighet till stöttande samtal, näringsrik mat samt stöd och hjälp vidare till andra insatser som finns att tillgå inom kommunen. Deltagarna kan även ta del av Stadsmissionshälsan för olika vårdbehov och rådgivande samtal. Stadsmissionshälsan bemannas av en sköterska från primärvården (i samarbete med Region Sörmland och Vårdcentralen Åsidan). Samarbetet är väl uppskattat bland besökarna och vi ser behov av att utveckla med tätare besök.

Utifrån begränsat antal (max 8 st/tillfälle) i dagverksamheten blev personalen tvungna att neka besökare. Med stöd från Sörmlands Sparbank kunde vi under vintern 20/21 starta upp fältarbete för att nå ut till våra målgrupper utanför våra verksamheter. Med ryggsäckar laddade med kaffe, smörgåsar, hygienartiklar och liknande rörde vi oss runt Nyköpings centrum för att finnas tillgängliga för flera och erbjuda vårt stöd.

UTVÄRDERING

UTVÄRDERING AV PRESTATIONER

Vi utvärderar regelbundet våra prestationer och arbetar kontinuerligt med att utveckla våra mätmetoder för att säkerställa kvalitén i våra verksamheter. Genom Brukarrådet bjuder vi in våra besökare att tycka till och påverka innehållet i våra verksamheter. På så sätt ser vi till att involvera de målgrupper som vi vänder oss till och får möjlighet att ta del av deras reflektioner och behov.

Verksamheterna har fortsatt arbetet med att anpassa sina rutiner för att kunna möta våra målgrupper, även om restriktioner lett till att vi inte kunnat ta emot lika många gäster och besökare som tidigare. Det har varit av yttersta vikt att våra verksamheter varit fortsatt öppna för att driva vårt arbete vidare och möta de mest utsatta i samhället. Under totalt två veckor tvingades vi stänga ned delar av våra verksamheter på grund av smittspridning bland medarbetare.

Vår verksamhet Matlaget har fortsatt att öka i medlemsantal, delvis på grund av ökad utsatthet i spåren av pandemin. Vi fortsätter arbetet med att engagera företag och privatpersoner, bland annat genom insamlingar, för att kunna ta emot nya medlemmar trots det ökade trycket.

Vi ser även att hälsotillståndet är försämrat hos våra deltagare, både psykiskt och fysiskt, ett möjligt resultat av att andra hälsofrämjande insatser i samhället stängts ned under pandemin. Samtidigt har Stadsmissionshälsan varit begränsad under året, något som deltagare uttryckt en saknad över. Vi ser ett fortsatt behov av att utveckla dessa insatser för att kunna möta vår målgrupps ökade hälsobehov.

Fördelningen mellan män och kvinnor är fortsatt stor i delar av våra sociala verksamheter. Framöver behöver vi se över hur vi kan möta kvinnor i utsatthet utifrån deras behov för att erbjuda trygghet och stöd.

LÄRDOMAR

Stadsmissionen genomför löpande förbättringsarbete för att fortsättningsvis kunna möta behovet från våra målgrupper. Vi ser över hur vi kan växa i våra verksamhetsområden, både geografiskt och vad gäller insatser, samt hur vi kan kvalitetssäkra arbetet genom att säkerställa kompetensnivå i personalgruppen. Som en del i detta har vi arbetat vidare med att utveckla våra metoder för att mäta vår effektivitet och våra resultat och ett exempel på det är enkätundersökning riktad till våra medlemmar och besökare.

Enkätundersökningar genomfördes vid två tillfällen under 2021 i samtliga verksamheter. I enkäten har våra besökare, gäster och medlemmar givits möjligheten att tycka till om hur de upplever de insatser som vi genomfört i våra verksamheter. Resultatet av enkätundersökningen har presenterats i de IOP-uppföljningar som ingår i avtalen med Eskilstuna kommun och Nyköpings kommun.

MÄTNING

DEFINITIONER

Utöver att vi genomför Brukarråd och intervjuer för att ta del upplevelser, reflektioner och intryck från våra besökare så arbetar vi även med enkätundersökningar och pinstatistik. Där mäter vi framför allt antal, exempelvis antal genomförda samtal, antal övernattningar, antal serverade mål mat och antal matstöd som delas ut i våra verksamheter.

Dessa mätningar jämförs från år till år och ger en tydlig bild av utvecklingen i våra verksamheter. I kombination med enkäter och intervjuer får vi en sammantagen bild av vilka hur våra insatser bidrar till att nå våra mål.